

Przewodnik pisania kontraktu

Zapraszamy do stworzenia Kontraktu pomiędzy Zespołem Teatralnym a Realizatorami, tj. zasad współpracy, dzięki którym możliwy będzie kreatywny i bezpieczny proces artystyczny.

Mając na uwadze, że każdy i każda z nas ma inny obszar wiedzy i doświadczeń, szanując wolność artystyczną oraz potrzebę twórczych poszukiwań wyrażamy dobrą wolę i chęć udziału we wspólnej pracy nad spektaklem / projektem / innym działaniem artystycznym.

Przy zachowaniu bezpieczeństwa i w poszanowaniu godności każdej osoby przystępującej do pracy nad spektaklem, opierając się na własnych doświadczeniach, przy wzajemnym zaufaniu, zrozumieniu i w otwartości, chcemy pozwolić sobie na to, że czasami nie będziemy się dobrze rozumieć. Każdy i każda z nas ma prawo popełniać błędy i zadawać pytania.

Tworzenie Kontraktu powinno odbywać się w oparciu o zasady Kodeksu Etyki Teatru Polskiego w Poznaniu i jego Załącznik regulujący działania artystyczne. Wszyscy zaangażowani do projektu twórcy i pracownicy mają obowiązek zapoznać się i zaakceptować wyżej wymienione dokumenty przed rozpoczęciem pierwszej próby.

W procesie artystycznym tj. w czasie trwania produkcji, w okresie prób i w trakcie eksploatacji spektaklu, chcemy okazywać sobie wzajemne wsparcie i szacunek.

Chcemy na bieżąco rozwiązywać problemy w oparciu o dialog, a wymianę informacji traktować, nie jako atak, lecz jako konstruktywną informację zwrotną.

Jeżeli z jakiegoś powodu nie widzimy możliwości porozumienia się lub dalszej współpracy, dopuszczamy możliwość, przy zachowaniu obustronnego szacunku zakończenia wspólnej pracy w danym projekcie na zasadach ustalonych w kontrakcie.

Niniejszy kontrakt może być w każdej chwili renegocjowany przez każdą ze stron.

Opracowane zasady powinny być podpisane przez wszystkich i przedstawione dyrekcji Teatru.

Przewodnik pisania kontraktu

I Cel i zakres współpracy

1. Ustalenie ramy kontraktu
2. Omówienie celu nadrzędnego
3. Omówienie etapów pracy

Przebieg każdej współpracy ma inny charakter. Za każdym razem celem nadrzędnym może stać się coś innego, np.: utrzymanie zasad kolektywnej współpracy, wypracowanie określonego języka teatralnego, podjęcie tematu społecznie zaangażowanego, stworzenie spektaklu fabularnego itp. Inne cele wymuszają inne modele pracy, np.: przy spektaklu kostiumowym istotna będzie praca z kostiumem od początku prób, przy spektaklu tworzonym kolektywnie ważne będzie jasne ustalenie zasad komunikacji, przy spektaklu dokumentalnym najistotniejszy może okazać się etap inspiracji, poszukiwania materiałów źródłowych.

W ramach pierwszej próby warto zastanowić się i poddać wspólnej dyskusji czas, jaki zostanie poświęcony na przemyślenie oraz opracowanie zasad kontraktu, oraz kto będzie odpowiedzialny za jego zapisanie (niektóre spośród osób reżyserujących mogą chcieć opracować go i przedstawić samodzielnie. Pisanie kontraktu może odbywać się również kolektywnie np. za pośrednictwem google Docs). Rekomendujemy stworzenie kontraktu i podpisanie go najpóźniej w drugim tygodniu prób.

Pytania pomocnicze:

- Czego dotyczy kontrakt i na jaki czas jest zawierany?
- Kto odpowiada za jego przestrzeganie?
- Jakie będą etapy (np.: próby stolikowe, przygotowanie fizyczne, inspiracje, improwizacje, próby sytuacyjne, przebiegi całości)?
- Jakie wspólne cele stawiamy sobie na każdym z etapów pracy twórczej?
- Kiedy poznamy projekt scenografii i kiedy pojawi się ona na scenie?
- Kiedy poznamy projekty kostiumów i czy będziemy korzystać z kostiumów ćwiczebnych?
- Kiedy poznamy muzykę albo dowiemy się o jej charakterze?

Harmonogram realizacji poszczególnych etapów pracy powinien zostać uprzednio szczegółowo omówiony z kierownikiem technicznym oraz koordynatorem pracy artystycznej Teatru.

Przewodnik pisania kontraktu

II Zasady współpracy i komunikacji

W tym punkcie rekomendujemy podjęcie następujących kroków:

1. Omówienie modelu współpracy
2. Omówienie sposobu powstawania scenariusza *lub innego modelu struktury spektaklu (np. partytury, jeśli jest to spektakl oparty na ruchu)*
3. Omówienie przewidywanych zadań oraz tych o szczególnym charakterze
4. Nagrywanie materiału audio i/lub wideo do spektaklu
5. Omówienie promocji i działań edukacyjnych wokół spektaklu

Różne modele współpracy wiążą się z różnym podziałem ról i odpowiedzialności. Istotne jest określenie, w sposób zrozumiały dla wszystkich twórców, na jakich zasadach będziemy współpracować, np. w modelu mistrzowskim dominującą rolę odgrywa osoba reżyserująca i powierzone jej zaufanie, a w pracy kolektywnej otwartość na propozycje i umiejętność wysłuchania uwag czy wątpliwości każdej osoby tworzącej spektakl.

Pytania pomocnicze:

- Jak będzie wyglądał proces pracy oraz prób (metody reżyserskie, rodzaj teatru, forma teatralna, styl gry, środki aktorskie, narzędzia twórcze)?
- Jaki może być wkład indywidualny i wpływ poszczególnych osób zaangażowanych na spektakl (proponowanie, wnoszenie inspiracji w budowanie świata przedstawionego, dawanie uwag, feedback, podejmowanie decyzji)
- Czy i kiedy pojawi się scenariusz i na jakiej podstawie powstanie (np. czy jest to adaptacja czy spisane improwizacje)?
- Czy pojawią się zadania o szczególnym charakterze (np. akrobacje, śpiew, mówienie w obcych językach)? Jeśli tak, to kiedy rozpoczną się przygotowanie pod okiem specjalistów?
- W jaki sposób będziemy współpracować z choreografem lub choreografką (np. czy planujemy codzienne rozgrzewki, skomplikowane układy taneczne, improwizacje)?
- Czy planujemy trailery, sesje zdjęciowe, konferencje prasowe, warsztaty dla widzów?

Zalecamy ścisłą współpracę z działem marketingu Teatru oraz odpowiednio wczesne zaplanowanie harmonogramu działań promocyjno-edukacyjnych, które będą towarzyszyć premierze spektaklu.

Przewodnik pisania kontraktu

III BHP

1. Omówienie czasu pracy
2. Omówienie bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego w pracy twórczej
  - a. Rozmowa o granicach fizycznych i psychicznych
  - b. Strategie działania w sytuacjach granicznych
    - Komunikowanie i reagowanie
    - Alternatywne sposoby realizacji zadań
    - Wsparcie i opieka psychologiczna
3. Osoby obce w przestrzeni pracy

Sztuka jest przestrzenią, w której możemy badać stany i sytuacje graniczne. Każda i każdy z nas ma inne możliwości psychofizyczne. Podjęcie się zadań o szczególnym charakterze z uwagi na wzmożony wysiłek fizyczny i/lub ładunek emocjonalny, wymaga dodatkowej troski, refleksji i uważności.

Warto omówić, na ile aktorki i aktorzy są gotowi i otwarci na improwizację. Np. czy chcemy improwizować na bazie prywatnych doświadczeń, czy na bazie fikcji? Jeżeli jakaś osoba przechodzi trudny okres i nie ma przestrzeni na niektóre tematy, powinna zgłosić to osobie reżyserującej. Warto porozmawiać, o aktualnej kondycji zespołu.

Osobie reżyserującej powinny zostać przedstawiane wszystkie zajętości aktorów z odpowiednim wyprzedzeniem (co najmniej tygodniowym), tak by możliwe było efektywne ustalenie harmonogramu prób.

Pytania pomocnicze:

- W jakich godzinach pracujemy? (Regulaminowy czas pracy to 10-14 i 18-22 od wtorku do soboty. Na pracę poza tymi godzinami obie strony muszą wyrazić zgodę i nikt nie może być do niej przymuszony)
- Czy chcemy kontaktu poza godzinami pracy, jeżeli tak to jakiego? (np.e-mail, wspólna grupa na facebooku, telefon)
- Jaką rolę ma pełnić inspicjent (początek i koniec próby) w tym projekcie?
- Jakie będą obowiązywać zasady zwalniania się z prób przez aktorów i realizatorów?
- Czy jest możliwość, aby osoby biorące udział w scenach wymagających szczególnego zaangażowania psychicznego lub fizycznego miały prawo do opieki psychologicznej, obecności koordynatora do spraw intymnych i ograniczenia liczby osób na próbie przede wszystkim w początkowej fazie prób?
- Czy zgadzamy się na wpuszczanie ludzi niezaangażowanych w dany spektakl na próbę? Jeżeli tak, to na jakich zasad / warunkach? Jakie są zasady cofnięcia pozwolenia?

Przewodnik pisania kontraktu

IV Odpowiedzialność za kontrakt

Kontrakt ma moc, wtedy gdy wszyscy rozumieją i uznają jego zasadność. Aby jej nie tracił w trakcie pracy tj. aby był ważny i skuteczny, ścieżka reagowania w przypadku nieprzestrzegania zasad kontraktu powinna być klarowna i możliwa do zrealizowania. Każda osoba w projekcie powinna czuć, że może w swobodny sposób komunikować swoje zastrzeżenia. Kontrakt ma pomagać w otwartej i bezpiecznej pracy, nie powinien być narzędziem ograniczającym twórców, dlatego mówienie o potrzebie renegotjacji kontraktu nie może powodować jakichkolwiek konsekwencji. Kontrakt powinien być przedstawiony Dyrekcji Teatru oraz kierownikowi technicznemu.

1. Omówienie warunków renegotjacji kontraktu
2. Ustalenie możliwych rozwiązań w przypadku nieprzestrzegania zasad kontraktu
3. Ustalenie konsekwencji za nieprzestrzeganie zasad kontraktu
4. Zapoznanie się Dyrekcji Teatru z kontraktem

Pytania pomocnicze:

- W jakich sytuacjach dopuszczamy możliwość renegotjacji kontraktu?
- W jaki sposób będziemy zgłaszać nasze zastrzeżenia wobec kontraktu?